

SPOLOK ROTARVAK, N. O.

**SPOLOK PRE ROZVOJ A OBNOVU
TECHNIKY,
REMESELNEJ VÝROBY A KULTÚRY, N. O.**

018 12 BRVNIŠTE 44, IČO 37923226

Výročná správa neziskovej organizácie

za rok **2021**

ÚVOD

Nezisková organizácia Spolok pre rozvoj a obnovu techniky, remeselnej výroby a kultúry, n. o. (v skratke Spolok ROTaRVaK, n.o.) so sídlom v Brvništi č. 44, okres Považská Bystrica bola registrovaná na Okresnom úrade v Trenčíne rozhodnutím zo dňa 20. 04. 2006 pod č. OVVS/NO/95 – 6/2006.

Spolok bol založený ako nezisková organizácia za účelom poskytovania všeobecne prospešných služieb v oblasti:

- a) vzdelávania a výchovy,
- b) tvorby, ochrany a obnovy duchovných, kultúrnych, technických a remeselníckych hodnôt,
- c) služieb na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti a v tom najmä:
 - + poskytovanie služieb v oblasti šírenia informácií o remeselníckej výrobe a o kultúrnych a technických pamiatkach so zámerom priblížiť historický a kultúrny vývoj oblasti a regiónu vrátane zabezpečenia cezhraničnej spolupráce;
 - + poskytovanie služieb v oblasti vzdelávania, výchovy, lektorskej a publikačnej činnosti;
 - + realizácia a vypracúvanie projektov so zameraním na náučné chodníky, konzerváciu a propagáciu ľudových remesiel a ľudovej umeleckej výroby;
 - + organizovanie a usporadúvanie výstav remeselníckych výrobkov, predvádzanie ich výroby a fungovania spojeného s informovaním o výrobných postupoch ako aj o histórii a súčasnosti toho ktorého remesla a organizovanie krúžkov a tvorivých dielní;
 - + poskytovanie služieb na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti v spojení s rozvojom a obnovou techniky, remeselníckej výroby a kultúry;
 - + zabezpečovanie údržby a obnovy technických, remeselníckych a kultúrnych pamiatok ako aj ich vedecko-technickej dokumentácie;
 - + poskytovanie služieb v oblasti organizácie relaxačno – pohybových aktivít.

Výročná správa o činnosti a hospodárení spolku za rok 2021

Aj v roku 2021, takisto ako v roku 2020 sa vzhľadom na epidemiologickú situáciu výrazne obmedzila verejnoprospešná činnosť spolku. Hlavná činnosť spolku sa sústredila na pokračovanie v obnove celoslovensky jedinečnej školskej budovy na pôvodnom mieste postavenej svojpomocne občanmi z urbárskeho dreva v roku 1873 na urbárskom pozemku a slúžiacou dodnes iba na vzdelávacie účely – muzeálna expozícia.

Spolok pokračoval v obmedzenom rozsahu vo verejno-prospešnej činnosti realizáciou projektov zabezpečovaných predovšetkým bezplatnými dobrovoľníckymi aktivitami spojenými so zberom informácií o histórii obce Brvnište a okolia, zberom hmotných a kultúrnych pamiatok od obyvateľov obce Brvnište s cieľom zvýšiť povedomie o histórii obce Brvnište jej technickej, remeselnej a kultúrnej vyspelosti v minulosti a zvlášť rozširovaním povedomia o **RÍFOVEJ PÍŠŤALE**, ako prvku zapísaného do **Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska** vďaka spolku a v spolupráci s FS Bukoviny z Brvnišťa.

Oblasti činností:

1. Administratívno - technické zabezpečenie činností

- + spojené s riadením a zabezpečením finančného krytia činnosti spolku;
- + spojené s vedením účtovníctva a účtu a hospodárením spolku;
- + zabezpečovanie dodržiavania aktuálnych opatrení proti šíreniu **COVID-19**, zverejnenie upozornení, ich materiálno-technické zabezpečenie, nákup dezinfekčných a čistiacich prostriedkov a ďalšie aktivity spojené s aktuálnou epidemiologickou situáciou.

2. Štúdium a kolektovanie materiálov o histórii obce, prieskumné a mapovacie činnosti

- ✚ vypracovanie podrobného návrhu zamerania činnosti spolku na kalendárny rok 2021 (redukovaný plán aktivít a ich finančné zabezpečenie vzhľadom na epidemiologickú situáciu);
- ✚ pokračujúca vyhľadávacia činnosť v archívnych materiáloch, publikáciách okolitých obcí Jasenica a Papradno;
- ✚ pokračovanie vo vyhľadávaní a zbere hmotných a kultúrnych pamiatok od miestnych obyvateľov čistenie, oprava, maľovanie, reštaurovanie, retušovanie darovaných odevov (súčasť miestneho kroja), obuv (tzv. „krpce“, súkenné vlnené papuče a ich výroba), nástroje používané miestnymi gazdami a remeselníkmi, súčasť vybavenia domácností (pece), internetové vyhľadávanie dokumentácie ohľadom technických pamiatok (mlyn, valchovňa, papiereň) a digitálne spracovanie dobových historických fotografií, zbieranie starých rodinných fotografií obyvateľov obce;
- ✚ rozhovory s miestnymi obyvateľmi „pamätníkmi“ a ich audiovizuálne zaznamenávanie;
- ✚ pokračovanie v zbere a zaznamenávaní miestnych piesní, spracovávanie histórie ženského a mužského speváckeho zboru a dychových hudieb, informácie o divadelnej činnosti v obci;
- ✚ príprava návrhu zbierania materiálov zachytávajúcich činnosť významných rodákov a príprava na ich umiestnenie na Paneli rodákov v starej škole;
- ✚ podklady pre obnovu remeselníckych tradícií v obci známej spracovaním dreva (návrhy audiovizuálnych podkladov do múzea -píla na vodný pohon, výroba šindľov, praslíc, vretien, pletenie košov, výroba krpcov, kožených vestičiek, širákov, tkanie rukávnikov a nánožníkov), výrobou papiera zo starých handár (papiereň), spracovaním obilia (mlyny na vodný pohon), výrobou súkna (valchovňa) ako aj rozvojom tradičných remesiel ako výroba rífových píšťal, drotárstvo, pltníctvo, výšivkárstvo a ďalšie.

3. Skúmanie a rokovanie o technických možnostiach

- ✚ opravy krovu drevenej budovy starej školy v Rydzove na Pukánke vo vlastníctve Farského úradu v Papradne, postavenej svojpomocne občanmi v roku 1873 – v prenájme spolku;
- ✚ ďalšej obnovy budovy v súlade so Znaleckým posudkom stavu drevenice starej školy Ing. Viliama Lejčíka. Znalecký posudok bezodplatne vypracovaný pre potreby spolku;
- ✚ vyhodnotenie návrhov predpokladaných finančných prostriedkov na obnovu zatekajúceho krovu a zateplenia stropu;
- ✚ rokovania o možnosti zateplenia podkrovia a vybudovania výstavnej sály pre dobové fotografie Ľudovíta Šišťika darované p. Rosíkovou a historické fotografie Štefana Chmulíka sprístupnené rodinnými príslušníkmi a dokumentárne fotografie zachytávajúce činnosť spolku.

4. Pokračovanie v budovaní a zabezpečení chodu Miestneho centra kultúry v starej škole na obnovu a uchovanie tradícií pre široké okolie a vytvorenie komunitného priestoru otvoreného pre odovzdanie zručnosti a tvorivosti ďalším generáciám v spolupráci s folklórnou skupinou Bukoviny a Čum divadlom Brvnište:

- ✚ **muzeálna expozícia Múzeum historická škola v Brvništi - Dom tvorivosti, zručnosti a tradičných remesiel** zapísanej do zoznamu Muzeologického kabinetu Slovenského národného múzea pod registračným č. ZMP/3/2012, činnosti spojené s muzeálnou expozíciou v starej škole ako je uchovávanie hospodárskeho dvora (mláčačka, rajtár na mechanické čistenie obilia, ale aj staré včelíny, medomety a ďalšie) ;
- ✚ **Ľudová knižnica učiteľov Koraušovcov**, ĽKUK je zaregistrovaná na Ministerstve kultúry SR pod číslom 3998/2000-400/5103 určená **na zber a uchovávanie starých kníh** vrátane vyhľadávania historického nábytku a ošetrovanie kníh. Ako prví darovali staré knihy na uchovanie rodina Viliama Lejčíka, pán spisovateľ Štefan Meliš v počte viac ako 350 ks, od rodiny Hároníkovej, Jackovej, Barošovej, Macháčovej, Šlapkovej, Paškovej, Krasňanovej a ďalších;
- ✚ **Knižný kútik Štefana Meliša** – zriadený v ĽKUK z vďaky za obdivuhodnú celoživotnú prácu, za obrovskú hodnotu, ktorú vytvoril Štefan Meliš, za úsilie zachovať a zaznamenať pre všetky nasledujúce generácie celého nášho regiónu nevyčísľiteľné poklady na poli histórie, archeológie,

numizmatiky, heraldiky, rezbárstva a literatúry. Spolok Rotarvak, n.o. je vydavateľom a spracovateľom knihy **Štefana Meliša Povesti a príbehy z Brvnišťa**;

- ✚ **Príprava a zriadenie Centra rífovej píšťaly - zviditeľňovanie prvku rífová píšťala zapísaného do Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska** a jeho odovzdávanie a zachovávanie v spolupráci s jednotlivcami, skupinami a spoločenstvom reprezentovaným organizáciami a inštitúciami podieľajúcimi sa na ochrane celoslovensky jedinečného prvku nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Certifikát o zaradení prvku Rífová píšťala do Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska za rok 2018 bol odovzdaný spolku Rotarvak, n.o., ktorý prevzal záruky za zvýšenie povedomia o ňom a za podporu jeho udržania v spolupráci s ďalším predkladateľom, ktorým bola folklórna skupina Bukoviny z Brvnišťa.

5. Vyhľadávanie vhodných termínov na usporiadanie aktivít a ich pravidelné každoročné konanie a vypracovanie Programu dobrovoľníckej činnosti pre potreby spolku a v súvislosti s možnosťou darovania 3 % z daní občanov:

- ✚ na základe konzultácií a v spolupráci s miestnymi obyvateľmi a hlavne pamätníkmi a v spolupráci s Vlastivedným múzeom Považská Bystrica, Považským osvetovým strediskom Považská Bystrica a Považskou knižnicou v Považskej Bystrici;
- ✚ zmapovanie návrhov od miestnych obyvateľov a spolupracujúcich subjektov, vyhodnotenie návrhov;
- ✚ vypracovanie plánu podujatí,
- ✚ spolupráca pri tvorbe Kalendára podujatí Považského osvetového strediska;
- ✚ **vypracovanie programu dobrovoľníckej činnosti pre potreby spolku a v súvislosti s možnosťou darovania 3 % z daní občanov a zabezpečenie potvrdení pre potreby Vyhlásenia dobrovoľníkov na darovanie 3 %.**

6. Rokovania s kľúčovými partnermi (Farský úrad Papradno, Obecný úrad Brvnište, Základná škola s Materskou školou a školskou knižnicou Brvnište, ktorá bola spojená s Obecnou knižnicou, TJ Slovan Brvnište, DHZ, STS, včelárska bunka, miestni podnikatelia, urbárske spoločenstvo, lesomajitelia, drobnochovatelia, folklórna skupina Bukoviny, Čum dzivadlo Brvnište a okolitých obcí atď.

- ✚ rokovania a oboznamovanie so zámermi spolku v roku 2021 a návrh na zabezpečenie spoločných akcií;
- ✚ aktualizácia zámerov spolku a zosúladenie s aktivitami Obecného úradu Brvnište a s ostatnými aktivitami uvedených spolupracujúcich subjektov;
- ✚ pokračovanie spolupráce so včelárskou bunkou - miestnymi včelármi a ich dôverníkom Františkom Jurdíkom a spolupráca so ZO včelárskeho zväzu v Považskej Bystrici,
- ✚ spolupráca so Slovenským zväzom záhradkárov a Okresnou organizáciou SZZ v Považskej Bystrici a spolupráca s obnovenou Základnou organizáciou SZZ v Brvništi za účasti prof. Ivana Hričovského,
- ✚ spolupráca s Považským osvetovým strediskom, Vlastivedným múzeom Považská Bystrica Považskobystrickou knižnicou a ďalšími pri podávaní projektov.

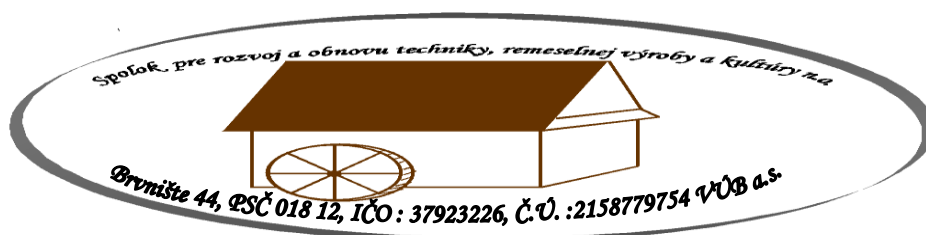
7. Pripravované projekty , workshopy, školenia a ukážky ľudovo-umeleckej činnosti

- ✚ Pravidelné oboznamovanie sa s možnosťami získať finančné prostriedky na verejnoprospešné projekty v rámci dotačnej a projektovej podpory a vypracovanie projektov;

Príprava workshopov podľa dopytu žiadateľov:

- ✚ **PÍŠŤALKÁRSKA ŠKOLA z Brvnišťa – pre deti z materských a základných škôl, seniorov a iných podľa záujmu, ukážky výroby rífovej píšťaly a spôsob hry aj počas folklórnych podujatí, mediálne vystúpenia;**

- ✚ **Hlinené omietky** – omietanie, obnova, oprava stien hlinenými omietkami s hlinenou zmesou vyrobenou z miestnych materiálov od p. J. Hároníka podľa „receptu zloženia a výroby“ V. Hároníkovej;
- ✚ **Letné workshopy** - Práca s drevom, konzervovanie ovocia a zeleniny, výroba medovníkov, konzultácie k vyšívaniu podľa brvništských vzorov, výroba mastelničiek, workshopy pre deti, zbieranie, sušenie a príprava bylinných zmesí na varenie rotarvakovského brvništského čaju;
- ✚ **Projekt knižničnej obnovy** Ľudovej knižnice učiteľov Koraušovcov – letná čítareň - staré darované knihy sprístupnené vo vonkajších priestoroch ako aj časopis Záhradkár, odoberaný spolkom;
- ✚ **Ukážky výroby šindľov** pre verejnosť – pokračovanie v ručnej výrobe šindľov na pôvodných lavičkách stolcoch – dedo s pôvodnými nástrojmi;
- ✚ **Ukážky práce s darovanými dobovými hospodárskymi nástrojmi;**
- ✚ **Pravidelné relaxačné, pohybové, folklórne tanečno- športové** a ozdravujúce aktivity pre deti aj dospelých a kreatívne kurzy v spojení s ľudovou hudbou a zberom bylín a lesných plodov v spolupráci s TJ Slovan Brvnište;
- ✚ **Plagáty zo spolupráce na medzinárodnom projekte Život nie/není zebra** s Univerzitou Tomáša Bati v Zlíne a Trenčianskou univerzitou Alexandra Dubčeka vystavené v interiéri múzea;
- ✚ **Výstava tradičných ženských šatiek, vyšívaných "kuchariek";**
- ✚ **V miestnostiach múzea sa pravidelne konali skúšky a ukážky korepetície folklórnej skupiny Bukoviny z Brvnišťa a príprava na vystúpenia prístupné verejnosti so zreteľom na epidemiologickú situáciu;**
- ✚ **Príprava a ukážky výroby ľudového odevu a obuvi ako súčasti brvništského kroja** FS Bukoviny v spolupráci so spolkom Rotarvak, n.o.:
 - Brvnište je lokálne špecifické predovšetkým **výšivkou**, jej technikou, ornamentikou, kompozíciou a **červeno-čiernou farebnosťou** používanou na odevu aj obuvi;
 - **kožené krpce;**
 - **vyšívané kožené mužské kožušky ušité z hnedej ovčej kožušiny – vestičky;**
 - **mužské a ženské kapce** z tmavého alebo bieleho domáceho súkna podšitého domácim konopným plátnom a podošva z viacerých vrstiev hrubšieho domáceho konopného plátna;
 - **kopytcia (pančuchy štrikované z hrubej ovčej vlny zvyčajne mužmi)**, obúvané do súkenných kopcov, papúč alebo kožených krcov pričom mužské kopytcia boli vždy z tmavej vlny a na vnútornej strane mali rozparok, ženské kopytcia boli vždy biele a nemali na boku rozparok;
 - **papuče** štrikované na ihliciach prevažne mužmi z hrubej domácej bielej ovčej vlny a obšité bielym domácim súknom a podošva zložená z niekoľkých vrstiev prešitého súkna, sára bola vyzdobená vypletaným vzorom z tmavšej prírodnej vlny. Mužské papuče mali rázporok na vnútornej strane;
 - **pracky**, spony, remene na zapínanie hune na prsiach (prevesenie cez plece) ;
 - **kožený opasok, remeň a iné súčasti brvništského kroja.**

VÝBER Z PODUJATÍ

ORGANIZOVANÝCH A PRIPRAVOVANÝCH
SPOLKOM ROTARVAK, N. O.

V ROKU 2021

AKTIVITY VYPLÝVAJÚCE A SÚVISIACE SO ZÁPISOM
RÍFOVEJ PÍŠŤALY
DO REPREZENTATÍVNEHO ZOZNAMU
NEHMOTNÉHO
KULTÚRNEHO DEDIČSTVA SLOVENSKA

SPOLOK ROTARVAK AFS BUKOVINY VYPRACOVALI NÁVRH OBSAHU SPISU,
DOKUMENTÁCIU A ZABEZPEČILI SÚHLASNÉ VYJADRENIA OBČANOV K ZÁPISU
RÍFOVEJ PÍŠŤALY DO REPREZENTATÍVNEHO ZOZNAMU NEHMOTNÉHO
KULTÚRNEHO DEDIČSTVA SLOVENSKA.

*Slávnostné vyhlásenie sa konalo dňa 24. 1. 2019 v Divadle SĽUK v Bratislave-Rusovciach.
Doklady o zápise nových prvkov odovzdala ministerka kultúry SR Ľubica Laššáková.*

Certifikát MK SR o zápise prvku - rífová píšťala do RZNKD Slovenska (osvedčenie uložené v Múzeu Historická škola Brvnište č. 500, Dom tvorivosti, zručnosti a tradičných remesiel)

Rífová píšťala, ako dôležité dedičstvo po našich predkoch je spojená s regiónom Javorníkov a konkrétne s obcami Brvnište a Papradno. Rífová píšťala vyrábaná v Brvništi Jánom Fortuníkom, Pobočíkovicami a v súčasnosti už aj Patrikom Pšuríkom a Máriom Hároníkom je interpretačným hudobným nástrojom zachovávaným ako súčasť spoločného národného kultúrneho dedičstva uchovávajúc pocit identity, kultúrnej kontinuity, histórie a spojitosti s prírodou Podjavorníckych dolín. Práve na tomto území bola rífová píšťala historicky neoddeliteľnou súčasťou pastierskeho spôsobu života, čo sa odzrkadilo aj na speváckom prejave zachovalých piesní, ktorých charakter lydickej tóniny sa uchoval v 70 % piesní. Po zápise sa zvýšil záujem inštrumentalistov o využívanie prvku v rámci svojich vystúpení a rozširovanie hudobného zámeru a poznania prvku a predovšetkým záujem širokej verejnosti k čomu nemalou mierou prispeli aj médiá. Zvýšeným záujmom o prvok a jeho používanie laickou verejnosťou, by sa mohol dostať do situácie, kedy by stratil charakteristické črty, predovšetkým nevhodnými úpravami pri výrobe a komerčnom využití.

Rífová píšťala je archaickým druhom konštrukčne zdokonalenej žľabenej koncovej píšťaly, ktorá sa vyskytovala v oblasti severozápadného Slovenska. Z doteraz dostupných informácií sa tento špecifický druh koncovej píšťaly nazývanej „rífovka“ vyrábal len v Brvništi a Papradne.

Jej názov je odvodený od starej dĺžkovej miery – rífu. Dĺžka píšťaly sa teda pohybovala od 70 do 95 cm podľa dohmatu („dosiaže“), ale i ladenia hudobníka. Čo robí rífovú píšťalu rífovou, to nie je len jej dĺžka,

ale najmä kónus cca 3 : 1, na dosiahnutie ktorého bolo potrebné zvoliť zložitejší spôsob výroby ako pri žľabenej koncovke. Vyrábala sa najčastejšie z liesky alebo ihličnatého omládu stromu. Vybrané drevo sa najskôr upravilo do kónického tvaru, rozštiepilo sa na dve polovičky, ktoré sa vydlabali a vyhladili. Do jednej polovičky sa vyrezala vo vrchnej časti hlásnica väčšinou štvorcového tvaru. Obe polovičky sa spojili a obtočili čerešňovou alebo brezovou kôrou a do koncovej hrubšej časti sa vsunul upravený kolík.

Takýto jednoduchý nástroj dal popud na vznik piesní, ktoré sa vyznačujú zvýšeným štvrtým stupňom – tzv. lidickou kvartou. Spôsob hry spočíva v prefukovaní a na striedavom zakrývaní a odkrývaní jej konca. Keďže objem korpusu je veľký, rífová píšťala sa vyznačuje mohutným, ale zároveň i sipľavým tónom. Pretože podliehala vysychaniu, hráč ju musel najskôr namočiť do vody a až potom na nej hrať.

Všeobecne rozšírený názov pre tento hudobný nástroj v Papradnianskej doline bol v minulosti „otáčaná píšťalka“. Známymi hráčmi a aj ich výrobcami boli **Ján Fortuník – Hroščík a František Pobočík z Brvnišťa**. **Prvý z etnomuzikológov, ktorý túto píšťalu špecifikoval bol Ladislav Leng v knihe Slovenské ľudové hudobné nástroje (1967).**

Ján Fortuník

Ján Fortuník - Hroščík v hre na rífovú píšťalu

František Pobočík - Petřík pri hre na rífovú píšťalu s folklórnou skupinou z Brvništa

Zásluhu na zistení všetkých informácií o tomto výnimočnom hudobnom nástroji a jeho výrobe má **Juraj Jakubík z Hvozdnice**, ktorý rífové píšťaly aj vyrába. Jeho syn **Juraj Jakubík** sa touto problematikou zaoberá vo svojej výskumnej činnosti. Vo svojej prednáške na tému Hranové píšťaly bez hmatových otvorov v oblasti Javorníkov, ktorú prezentoval v rámci seminára Rotarvaku, n.o. na 10. ročníku Píšťalkárskeho Brvništa, poukázal na rozmanitosť týchto píšťal a hlavne na rozdiel medzi rífovou a žľabenou koncovou píšťalou (Hotel Podjavorník, 2018).

V tradícii výroby a hry na rífovú píšťalu pokračuje Jozef Pobočík so synom a ich žiaci z Brvnišskej píšťalkárskej školy - Patrik Pšurík a Mário Hároník ml. z FS Bukoviny z Brvnišťa

REPREZENTATÍVNY ZOZNAM NEHMOTNÉHO KULTÚRNEHO DEDIČTVA SLOVENSKA

Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska je súpisom významných prvkov a praktík nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Zápis do reprezentatívneho zoznamu predstavuje ocenenie týchto mimoriadnych prvkov a praktík, ktoré sú uznávané spoločnosťami, komunitami a jednotlivcami a existujú v súlade s univerzálne prijatými princípmi ľudských práv, rovnosti, podpory a vzájomnej úcty medzi kultúrnymi spoločenstvami. Prvky jestvujú v súlade s prostredím a historickým ukotvením spoločenstiev a poskytujú im pocit kontinuity a identity. Zároveň podporujú kultúrnu rozmanitosť a tvorivosť. Vytváranie Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska predstavuje základný stupeň tvorby Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

Rífovú pišťalu a s ňou spojené hudobno-spevné umenie predstavili 24.1.2019 členovia folklórnej skupiny Bukoviny z Brvništa so sólistom Jozefom Pobočíkom na scéne divadla SĽUK v Bratislave Rusovciach.

Divadlo SĽUK, Bratislava-Rusovce, 24. január 2019

Zdroj: <http://www.culture.gov.sk/aktuality-ministerstva-kultury-36.html?id=1596> 24.01.2019 MKSR

Rífová píšťala z Brvnišťa – chránime dedičstvo pre ďalšie generácie

Spolupráca s obcou Brvnište, predstavenie rífovej píšťaly sólista Jozef Pobočík a FS Bukoviny v súvislosti s propagáciou, zarámovanej veľkorozmernej fotografie certifikátu MK SR o zápise rífovej píšťaly ako prvku ochrany do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska umiestnenej v budove Obecného úradu Brvnište, ZŠ s MŠ Brvnište a na ihrisku TJ Slovan Brvnište.

Umiestnenie certifikátu Rífová píšťala na ihrisku TJ Slovan Brvnište

Na viacerých podujatiach predstavil Mgr. Jozef Pobočík ukážku výrobu rífovej píšťaly a výrobky Píšťalkárskej školy z Brvništa.

Výstava pre kúpele Nimnica inštalovaná na nádvorí múzea

PRÍPRAVA A SPRACOVANIE PRVEJ HODNOTIACEJ SPRÁVY O ČINNOSTIACH NA PODPORU PRVKU ZAPÍSANÉHO DO RZMKD SLOVENSKA - RÍFOVÁ PÍŠŤALA

Ing. Mário Hároník ml. a PhDr. Mária Jacková, PhD, MPH. a Mgr. Vladimíra Lauko Jacková spracovali Hodnotiacu správu a predložili Centru pre tradičnú ľudovú kultúru MK SR.

Webináre –aktívna účasť k príprave hodnotiacej správy: **webinár Živé dedičstvo a vzdelávanie 24.9.2021, školiace materiály**

PÍŠŤALKÁRSKE BRVNIŠTE 2021

SPOJENÝ 12. A 13. ROČNÍK

(Z DÔVODU ZRUŠENIA PODUJATIA V ROKU 2020) 18. JÚLA 2021

NAJVÝZNAMNEJŠIE FOLKLÓRNE PODUJATIE ZAMERANÉ NA UDRŽANIE
TRADÍCIE VÝROBY A POVEDOMIA O RÍFOVEJ PÍŠŤALE ZAPÍSANÉJ DO
REPREZENTATÍVNEHO ZOZNAMU
NEHMOTNÉHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA SLOVENSKA

Spolok ROTARVAK, folklórna skupina BUKOVINY, obec BRVNIŠTE a Považské osvetové stredisko pripravili pre návštevníkov a predovšetkým pre milovníkov folklóru opäť folklórnu maškrtu a obnovili úctu k majstrovstvu, zručnosti a hudobnému nadaniu majstrov píšťalkárov z Brvnišťa.

Spolok ROTARVAK, n. o., Brvnište, Fsk BUKOVINY, obec BRVNIŠTE
a Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici
vás pozývajú na
12. ročník folklórneho podujatia

PÍŠŤALKÁRSKE BRVNIŠTE

18. júla 2021 o 14.00 hod.
Historická škola č. 500, Brvnište

Petr Sovjak, gajdoš z Valaška
Fsk ŽRNOVANKA, Horná Mariková
Fsk BUKOVINY, Brvnište
Terchovská muzika SOKOLIE, Skalica

Z BRVNIŠTSKEJ KUCHYNE
tradičné regionálne jedlá
RÍFOVÁ PÍŠŤALA
výstava brvništských majstrov

Vstup voľný

POVAŽSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO V POVAŽSKEJ BYSTRICI
ROTARVAK
JankoHraško.sk
studnica slovenského folklóru
Folkloristask
OBEC BRVNIŠTE

Folklórna skupina Bukoviny z Brvnišťa (2019) -muži. V pozadí tapiséria od autora Mgr. Jozefa Pobočíka.

V programe sa predstavili: Petr SOVJAK, gajdoš z Valašska, FSk ŽRNOVANKA, Horná Mariková, FSk BUKOVINY, Brvnište mušská aj ženská časť, Terchovská muzika SOKOLIE, Skalica. Program uvádzal Peter Holíš.

Sprievodný program: Z BRVNÍŠŤSKEJ KUCHYNE - tradičné regionálne jedlá ,RÍFOVÁ PÍŠŤALA - výstava brvnišských majstrov

VEREJNÉ OCENENIE

V roku 2021 odovzdal spolok Rotarvak a Fsk Bukoviny VEREJNÉ OCENENIE
JARKE ŠAMAJOVEJ a JOŽKOVI MINJARÍKOVI z Fsk Bukoviny

Verejné ocenenie v neprítomnosti bolo udelené aj **prof. OSKAROVÍ ELSCHKOVI** za dlhoročnú významnú a záslužnú odbornú prácu pre rozvoj folklórneho hnutia na Slovensku. Prof. PhDr. *Oskár Elschek*, DrSc., patrí k najvýznamnejším etnomuzikológom na Slovensku, ale i v zahraničí. Jeho doterajšia vedeckovýskumná práca a publikačná činnosť je zameraná najmä na otázky systematickej hudobnej vedy, etnomuzikológie a hudobnej organológie. V rámci editorskej a publikačnej činnosti redigoval Bartókove Slovenské ľudové piesne, redakčne spracoval početné zborníky z muzikologických konferencií a sympózií, činný bol ako redaktor časopisu Slovenská hudba, publikoval množstvo štúdií a recenzií v odborných periodikách. Popri vedeckej práci sa venoval aj pedagogickej činnosti, prednášal na Filozofickej fakulte Univerzity vo Viedni a Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. **Pán profesor, ďakujeme za neoceniteľnú prácu, podporu zachovania rífovej píšťaly zapísanej do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a prajeme k životnému jubileu veľa šťastia a pevného zdravia.**

Verejné ocenenie v neprítomnosti bolo udelené a spisovateľovi **ŠTEFANOVÍ MELIŠOVI**, ktorý poetickým spôsobom vyjadril vzťah k rífovej píšťale v povesti **AKO LAPALI HROMADÍKA** a vzdal hold rífovej píšťale ako záchrankyni pred odvečením do vojenskej služby a osobnou účasťou neúnavne podporuje takmer každý ročník Píšťalkárskeho Brvništa a šíri dobré meno podujatia a význam rífovej píšťaly.

Zdroj: Fotogaléria POS Považská Bystrica, Píšťalkárske Brvnište 2021 a Anna Krasňanová 2018

DEDIČSTVO OTCOV ZACHOVAJ NÁM, PANE

V Makovického dome v Žiline otvorili v piatok 3. septembra 2021 druhý ročník výstavy fujár a pastierskych hudobných nástrojov **Desať právd o fujare**. Výstava prezentovala desať vynikajúcich výrobcov fujár a pastierskych hudobných nástrojov. „Počas tohto ročníka budeme môcť prežiť niekoľko výnimočných chvíľ. Som rád, že medzi nami môžeme privítať aj výrobcov mladšej generácie. Jedná sa

totiž o jednu z desiatich právd, a to stretávať sa, zachovávať a odovzdávať tradíciu výroby fujár svojim pokračovateľom.“ povedal Michal Fiľo, majster ľudovej umeleckej výroby v oblasti výroby hudobných nástrojov.

Vernisáž výstavy otvorili Jozef Pobočík a Mário Háronik z Brvnišťa, ktorí návštevníkom predstavili piesne zo svojej obce a tiež tóny rífových píšťal, typické pre Papradnianskú dolinu.

Úlohu kurátora opäť prevzal **Michal Fiľo**, majster ľudovoumeleckej výroby v odvetví výroby hudobných nástrojov, ktoré vyjadrenie predkladáme v plnom znení. *„Každý majster svojim umením vkladá do nástrojov svoje životné pocity, radosti, ba i starosti a pravdy. Jednou z týchto právd je veľká vďaka, za to, že Slovensku, pomerne malej krajine, sa dostalo od Boha toľko darov. Darov v podobe ľudovej kultúry, folklóru a šikovnosti nášho ľudu pod Tatrami. Dedičstvo si treba vážiť, ctiť, udržiavať v pôvodnej podobe a tak ho odovzdávať ďalším generáciám. Som hrdý a zároveň v pokore prijímam to, že som sa stal jedným z nositeľov našich krásnych ľudových tradícií a výrobcom pastierskych hudobných nástrojov.“*

Na výstave mohli návštevníci obdivovať okrem fujary aj ďalšie pastierske hudobné nástroje, ako koncovky, troj či šesť dierkové píšťalky, pastierske rohy a **rífové píšťaly**, a to od výrobcov: Dušan Ceber, Dominik Chrušč, Miroslav Libica, Juraj Majerský, Milan Mičkalík, **Jozef Pobočík a jeho syn Jozef Pobočík ml.**, Jaroslav Škoda, Dominik Spišiak a Miroslav Štefánik.

Mgr. Jozef Pobočík a Ing. Mário Hároník pri prezentácii

Organizátorom výstavy a sprievodných podujatí bolo Krajské kultúrne stredisko v Žiline v spolupráci s Kaštieľom Čičmany. **Odkazy majstrov**, prebiehalo v priestoroch Kaštieľa Čičmany, kde sa výrobcovia stretli počas besedy **Vyznanie o fujare**, porozprávali o svojich začiatkoch a vymenili si svoje skúsenosti z oblasti výroby, ale aj zdobenia hudobných nástrojov. Garanciu nad sprievodným podujatím k výstave **Desať právd** prevzal významný slovenský etnomuzikológ Oskár Elschek. (spracované podľa Krajského kultúrneho strediska v Žiline, Daniela Simanová 2021)

ZABEZPEČENIE NÁVRHU, VÝROBY A DISTRIBÚCIE FIGÚROK PÍŠŤALKÁROV ZO ŠÚPOLIA A CÍNOVÝCH PÍŠŤALKÁROV NA PREZENTÁCIU RÍFOVEJ PÍŠŤALY

Mgr. S. BELOKOSTOLSKÁ, MAJSTERKA LUDOVOUMELECKEJ VÝROBY SLUKU

Cínoví píšťalkáři v pozadí řífových píšťal

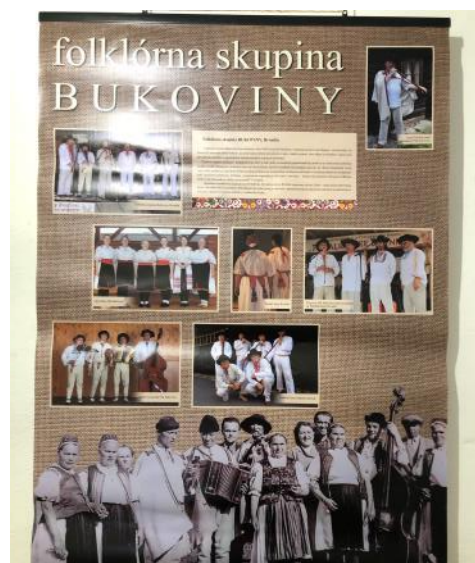

Prezentáciu FSk Bukoviny na Brvništských hodoch 2021 a pri uvádzaní do života *Povestí z horného konca Brvnišťa* **Anny Jónasovej** spojenej s predajom knižočky v júni 2021 počas Brvništských hodov.

PRÍPRAVA ZRIADENIA CENTRA RÍFOVEJ PÍŠŤALY – LIBRETO VÝSTAVY

Príprava **Centra rífovej píšťaly** v múzejnej miestnosti v starej škole v spolupráci s folklórnou skupinou Bukoviny z Brvnišťa. Spolupráca a zabezpečenie daru rodiny Fortuníkovcov - originálna derevená skriňa vyrobená majstrom rífovej píšťaly p. Fortuníkom, oprava a údržbový náter. Dar rodiny Ponošovej truhlica s vnútorným nápisom Vendelín Hároníko -oprava, renovácia, náter. Výroba informačných tabúl a plagátov - Považské osvetové stredisko týkajúcich sa rífovej píšťaly, ich návrhy, podklady, doprava. Výroba výstavných stolov a políc na umiestnenie výstavky rífových píšťal. Libreto výstavky a množstvo rozhovorov s pamätníkmi a návštevníkmi k zariadeniu Centra rífovej píšťaly a iné.

**AKTIVITY SPOJENÉ S OBNOVOU
ĽUDOVEJ KNIŽNICE UČITEĽOV KORAUŠOVCOV
A ZRIADENÝM KNIŽNÝM KÚTIKOM ŠTEFANA MELIŠA**

Výroba nových knižničných regálov majstrom Pavlom Hároníkom, zbierka a ošetrovanie starých darovaných kníh. Letná čítareň počas letných prázdnin na javisku v starej škole.

SPOLOK ROTARVAK, N.O.
VYDAVATEĽ PRVEJ KNIHY O BRVNIŠTI
ŠTEFAN MELIŠ
POVESTI A PRÍBEHY Z BRVNIŠŤA

Obyvatelia sa tešia z vydania povestí o Brvništi a stále žiadajú zabezpečiť dotlač knižočky Štefana Meliša *Povesti a príbehy z Brvništa* s vročením 2016.

Fotogaléria z uvedenia knihy povestí do života
Foto: Lucia Šišťáková, Ľudmila Bašová

POKRAČOVANIE OBNOVENIA HORSKEJ STUDNIČKY

Dobrovoľníci spolku Rotarvak obnovili horskú studničku

Na ceste do Podjavorníka hore Papradnianskou dolinou za zákrutou pred Ostravicou GPS 49° 17' 17.3" N, 18° 21' 05.7" E na pravej strane môžete koštovať čistú pramenitú vodu zo studničky, ktorú obnovili dobrovoľníci. Zachránili vzácny prameň, zatriktívili jeho okolie a prispeli k využívaniu prírodných zdrojov pre ďalšie generácie. Podjavornícka pramenitá voda zo studničiek má podľa pamätníkov zázračnú moc a ten kto ju pravidelne pije bude nielen dlho žiť, ale zachová si aj vitalitu a potenciu, osvedčila sa vraj aj pri liečení ekzémov u detí a pri príprave dojčenského mlieka a stravy Vendelova studnička, autobusová zastávka Ostravice, resp. pod Ostravicou bola obnovená spomenutými dobrovoľníkmi a ďalšími zo spolku Rotarvak, n. o. Brvnište, ktorí venovali svoj voľný čas, vlastné finančné prostriedky revitalizácii prírodnej studničky, patrí im za to pocta a vďaka. Možno to bude inšpirácia pre ďalších, ktorí si uvedomujú, že aj keď sme vraj po Rakúsku druhou krajinou na svete s najväčšou zásobou pitnej vody, kvalitná pitná voda ubúda a v spoločnosti klesá úcta k vode, a o to je dôležitejšia náležitá starostlivosť o malé horské prírodné pramene a ich zachovanie pre budúce generácie.

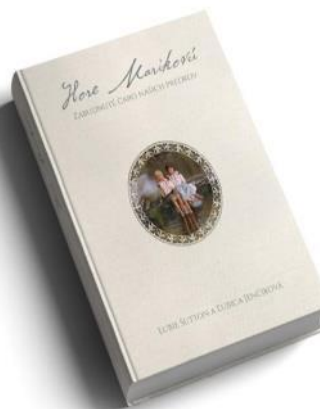
Na záver si zaspomínajme na nezabudnuteľné verše Štefana Meliša, ktorých úryvky nájdete aj pri studničke:

*Papradňanský chotár, ten je strašne duhý,
Z vrchu Javorníka ledvaj vidíš Luhy.
Nevjem či je pravda, ale tak sa vraví,
dve hodziny trvá cesta k nám z Moravy.
A kým prejdeš z dzedziny len Pred Ostravice,
Už aby si myslel na nové strevice.*

Správu o obnove studničky publikovali Považskobystrické novinky.

Z FOTENIA V STAREJ ŠKOLE v školskej triede boli pripravené pre návštevníkov múzea záložky do knihy

Školská trieda v starej škole, učiteľa si zahral Peter Holíš

Knihu *Hore Mariková - zabudnuté čaro našich predkov* vydalo občianske združenie Hradiská.

Autorky, umelecká fotografka Lubie Sutton a jej mama Ľubica Jenčíková, ktorá bola organizačnou dušou pripravili knihu, ktorá slovom i obrazom vydáva svedectvo o každodennom živote v niekdajšej Marikovej a takýmto spôsobom zachováva kultúrne dedičstvo pre mladú i budúcu generáciu.

Publikácia je unikátnym fotoprojektom zachytávajúcim bežný život ľudí z kopaníc v marikovskej doline na začiatku dvadsiateho storočia a keďže v Brvništi je jedinečná zachovaná pôvodná školská budova a školské lavice -trieda, spolok Rotarvak, n.o. a dobrovoľníci z Brvništa pomohli autorkám s fotením detí v škole do časti *Život detí v rodine* a *Vzdelávanie*.

Príprava podujatia VČELÁRSKA NEDEĽA V BRVNIŠTI

Zaujímavou osvetovou aktivitou zameranou na poďakovanie za prácu včelárom je Včelárska nedeľa v Brvništi. V roku 2021 sa uskutočnila iba ako spomienka na predchádzajúce ročníky. **Včelárska nedeľa sa v Brvništi usporadúva od roku 2013 v budove múzea Historická škola Brvnište –Dom tvorivosti, zručnosti a tradičných remesiel.** Včelárska nedeľa v Brvništi je nielen odbornou vzdelávacou aktivitou pre včelárov, ale aj osvetovou aktivitou prispievajúcou k šíreniu informácií o kvalitnom mede a včelích produktoch a zároveň je poďakovaním za prácu včelárom. **Včelársku bunku v Brvništi vedie František Jurdík** a jeho práca je nenahraditeľná pre ďalších 14 brvništských včelárov. Med brvništských včelárov je veľmi vzácnou, propolisová tinktúra a produkty z včelieho vosku vyrábané v Brvništi v rodine Harvánkovcov sa tešia veľkému záujmu. Pozornosť púta historický originálny drevený medomet darovaný z Papradna Košiarov Vladimírom Bašom vyrobeným v roku 1934 Jakubom Šamajom z Brvništa a maľovaný včelí úľ darovaný Dušanom Smokoňom z roku 1937. Počas celého roka zabezpečovali predaj medu a medoviny bratia Bolčekovci z včelnice v Šebešťanovej ako aj odborné prednášky a

návštevy. Medovníkárske umenie Ľubky Španiheľovej a Ľubky Zigovej si získalo svojím originálnym výtvarným prejavom srdcia Brvnišťanov a uplatnilo sa spolu s brvnišťským medom na svadobných stoloch.

SPOLOK PRIPRAVUJE VYDANIE PUBLIKÁCIE VESMÍRNE KOMÉTY, KTOROU SI SPOLOK PRIPOMÍNA PÔSOBNIE ĽUDMILY PAJDUŠÁKOVEJ NA ŠTÁTNEJ MEŠTIANSKEJ ŠKOLE V BRVNIŠTI

Podujatie, ktoré sa konalo ešte v roku 2016 a na ktorom si organizátori spolu s verejnosťou pripomenuli 100. výročie narodenia celosvetovo uznávanej slovenskej astronómky **Ľudmily Pajdušákovvej**. Spolok pripravil publikáciu Vesmírne kométy, ktorá je k dispozícii na nahliadnutie v starej škole. Obsahom sú príspevky, ktoré odzneli na podujatí od **RNDr. Vojtecha Rušina, CSc. z Astronomického ústavu Slovenskej akadémie vied, syna dr. Pajdušákovvej Ivan Hrčka, Mgr. Daniely Čižmárovej, riaditeľky Považského osvetového strediska, Astronomického klubu Juraja Bárdyho, Ing. Miroslava Bundzíkovej riaditeľky Základnej školy s Materskou školou v Brvništi.**

V publikácii je zaznamenané pôsobenie významnej fyzička ako učiteľky v rokoch 1940 - 1942 na Obvodnej štátnej meštianskej škole v Brvništi, inšpektorát Veľká Bytča. Pôsobenie Ľudmily Pajdušákovvej sa zapísalo do pamäti žiakov Papradnianskej doliny, pretože k školskej obci Brvnište boli pričlenení žiaci z Papradna, Papradno-Kopanice (Krížovce, Podhuboč, Košiare), Stupné a Jasenica a podľa spomienok dochádzali aj žiaci zo Štiavnika a Maríkovej. Ubytovanie bolo poskytnuté Ľudmile Pajdušákovvej

v novopostavenom murovanom dome rodiny Šupolíkovej na dolnom konci pri zástavke Salaj ako prvej obyvateľke tohto domu a potom aj v ďalších príbytkoch. Výuku zabezpečovala v jednej triede v budove školy pri hlavnej ceste postavenej v roku 1932 a v budove starej krčmy u Šterkov (predtým u Kolbena) a ďalších majiteľov, ktorú obec odkúpila pre potreby Obvodnej štátnej meštianskej školy a neskôr v nej bola opäť krčma a sála pre kultúrne akcie. Na podujatí sa diskutovalo aj o **dokumentárnom filme Prvá, v ktorom vystúpili aj bývalí žiaci Ľudmily Pajdušákovvej Lýdia Mikušíková a Ľudovít Gardoň z Brvništa**, ktorí si zaspomínali na účinkovanie Ľudmily Pajdušákovvej na meštianke v Brvništi. Lýdia Mikušíková zaspievala vo filme pieseň Tichá noc, ktorú ich Ľudmila Pajdušáková naučila v nemčine.

RNDr. Ľudmila Pajdušáková, CSc., patrí k najvýznamnejším ženám, ktoré sa výrazne presadili v slovenskej vede. Už v mladosti sa zaujímala o hviezdy a vesmír a hoci je astronómia doménou mužov, naplnila svoj sen venovať sa pozorovaniu vesmíru profesionálne a stala sa v tomto smere ženskou priekopníčkou.

Narodila sa 29. júna 1916 v Radošovciach pri Senici v rodine obchodníka. Po absolvovaní základnej školy v Radošovciach študovala v rokoch 1927 – 1935 na gymnáziu v Kláštore pod Znievom. Hoci od mladosti mala záľubu v prírodných vedách, najmä v astronómii, kým sa k nej dostala na profesionálnej úrovni, bola učiteľkou na viacerých meštianskych školách. Jej cieľ sa jej splnil v roku 1950, keď absolvovala štúdium na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave. Už šesť rokov predtým však pracovala v Astronomickom observatóriu na Skalnatom Plese. Príkladnou húževnatosťou sa vypracovala na riaditeľku Astronomického ústavu SAV v Tatranskej Lomnici.

SPOLOK PRIPRAVOVAL BURZU KROJOV a VÝŠIVIEK

Zaujímavým podujatím bola príprava zorganizovania burzy krojov a výšiviek, ktorá sa však neuskutočnila vzhľadom na epidemiologickú situáciu. Výstava krojových súčastí v múzeu bola doplnená o novo vyrobené krpce Ing. Máriom Hároníkom a pribudli darované kroje.

SPOLOK ORGANIZUJE LEKTORSKÝ VÝKLAD PRE NÁVŠTEVNÍKOV MÚZEA

Aj v roku 2021 nás potešili svojou návštevou žiaci ZŠ a MŠ v Brvništi a Papradne spolu s pani učiteľkami. Všetkých pozdravujeme 😊)

Výklad zabezpečovali Mgr. T. Fojtková, Mgr. V. Jacková a J. Lauko technickú stránku.

LETNÁ ŠKOLA ZŠsMŠ V PAPERADNE NA NÁVŠTEVE MÚZEA V BRVNIŠTSKEJ PÍŠŤALKÁRSKEJ ŠKOLE

Ústredným motívom letnej školy bolo rozšírenie vedomostí žiakov v rámci regionálnej výchovy, ktorá je predmetom školského vzdelávacieho programu. Letná škola bola opäť plná zážitkov Aj v tomto školskom roku sa žiaci 1. - 4. ročníka zaujímali o múzeum Historická škola Brvnište Dom tvorivosti, zručnosti a remeselnej výroby. Peter Holiš v role učiteľa a lektora porozprával zaujímavosti o historickej škole, o historickej budove, ale aj o jej učiteľoch a spôsobe výučby. Dozvedeli sme sa, že školu kedysi postavili ľudia svojpomocne a za jej záchranu, renováciu a stálu údržbu stoja dobrovoľníci Spolok Rotarvak, n.o. V jej priestoroch sa postupne zriaďuje Centrum rífovej píšťalky, kde deti píšťalky aj odskúšali. (Spracované podľa Polazník č.3, 2021)

SPOLOK ORGANIZOVAL SPOLU S FS BUKOVINY PREMIETANIE DOBOVÝCH FOTOGRAFIÍ BRVNIŠŤA NA NÁDVORÍ MÚZEA V STAREJ ŠKOLE

V Starej škole v Brvništi sa priebežne pokračovalo v spomienkových podvečeroch premietaním dobových fotografií. Podujatia prilákali veľa návštevníkov a ako pamätníci hovorili, spomínali na letné kino a atmosféru dávno zabudnutého amfiteátra, ktorý sa počas teplých letných dní organizoval v zadi na školskom dvore ZŠsMŠ v Brvništi. V roku 2021 sa dataprojektorom na veľké plátno premietali dobové fotografie predovšetkých Štefana Chmulíka, Ľudovíta Šišťíka. Nadšené výkriky aj v tomto roku z publika

identifikovali tých, ktorých na fotografiách spoznali, či nepoznali a miesta, ktoré si pamätali z mladosti. Napríklad na fotografiách Štefana Chmulíka: Kristínu Jandušíkovú rod. Kaníkovú (Ščefánka), Jána Minjaríka (Pucíka) a iných.

BRVNIŠŤSKÉ JABLKO 2021

REGIONÁLNA VÝSTAVA A SÚŤAŽ O NAJKRAJŠIE JABLKO A NAJCHUTNEJŠÍCH JABLKOVÝ VÝROBOK - príprava podujatia

ZRUŠENÉ Z DÔVODU EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE

Zámerom verejno-prospešnej činnosti spolku je zdôrazniť nutnosť zachovať staré krajové a miestne odrody jablák s unikátnymi vlastnosťami, ktoré by nemali vyhynúť, ale mali by sa chrániť, ako národné poklady (MJ). Ovocné sady boli vždy pýchou Brvnišťanov, dokonca niektorých významných pestovateľov zo sádov v časti nazývanej „Potok“ aj prezývali „jabúčkári“. Iveta Felixová zaznamenala v článku *Zo studnice rodnej reči* uverejnenom v Kultúre slova 1999/1 na s. 24, že v brvništskom nárečí sa jablkám hovorí „jabúčka“. Brvništské jabúčka či jabúčence sa stali súčasťou prameňa zo studnice rodnej reči slovenskej.

Nestor ovocinárstva na Slovensku prof. Ivan Hričovský vybral v predchádzajúcich ročníkoch najkrajšie jablká na regionálnej súťaži „Brvništské jablko“

Regionálna súťaž o najkrajšie jablko a najchutnejší výrobok z jablák sa koná od roku 2010, hlavný organizátor súťaže spolok Rotarvak, n. o. v spolupráci s Okresným výborom Slovenského zväzu záhradkárov Považská Bystrica, ZO SZZ Brvnište a obec Brvnište pod patronátom Slovenského zväzu záhradkárov a jeho tajomníka p. Korčeka. Výstava a súťaž už desaťročie púta pozornosť záujemcov z radov ovocinárov a záhradkárov, a hlavne tých, ktorí si nenechajú ujst príležitosť osobne si vypočuť prednášku a rady neúnavného **prof. Ivana Hričovského a viesť s ním Ovocinársky a záhradkársky dialóg**, v ktorom sa účastníci vždy dozvedeli veľa nových informácií o pestovaní jabloní vo vyšších polohách, ale aj o ostatných jadrovinách, kôstkovinách, škrupinovinách, drobnom, či málo pestovanom ovocí. Pán profesor s láskou odpovedal vždy na otázky, vysvetľoval postupy pre zber kvalitného ovocia a s prosbou apeloval na prítomných, aby nezabúdali na staré a krajové odrody, ktoré sú oveľa náročnejšie na starostlivosť. Pričom nikdy nechýbal ani vtipný dialóg pána profesora s účastníkmi a ovocinári a záhradkári sa potešili možnosti zakúpenia publikácií prof. Hričovského a autogramiáde, na

ktorú si našiel čas a osobne s každým záujemcom prehodil aspoň pár slov o publikácii a o ich záľube. Pre organizátorov a účastníkov bolo ctou privítať prof. Hričovského opäť v Brvništi, ako to viacerí vyjadrovali „nášho pána profesora“.

Poďakovanie patrí aj dlhoročnému prednášajúcemu **Jurajovi Korčekovi**, **tajomníkovi Slovenského zväzu záhradkárov**, ktorý sa takisto pravidelne zúčastňuje na podujatiach v Brvništi za právne informácie, ako aj predsedovi OV SZZ z Považskej Bystrice **Jánovi Čučkovi** a Ing. **Jozefovi Mikušíkovi**, predsedovi ZO SZZ Brvnište Pri príležitosti 10. výročia súťaže spolok Rotarvak, n.o. vydal publikáciu „*História Brvništského jablka*“ spracovanú Máriou Jackovou s bohatou fotografickou dokumentáciou jednotlivých ročníkov. Mottom brvništskej súťaže je „Kráľom zdravia je v Brvništi jablko (MJ).“

Odkazom súťaže je dôraz na domácu produkciu, a preto ZO SZZ Brvnište zabezpečuje autobus na účasť záhradkárov na otvorenie sezóny a predaj vo Veselom pri Piešťanoch ale aj do ČR a Poľska. Plagát a diplomy pre súťažiacich pripravuje Mgr. Jozef Pobočík. Podujatie sa zameriava na zdôraznenie významu pestovania jabloní s osobitným dôrazom na staré (historické a klasické odrody) a ich mapovanie. „*Krajovky*“ sa pestovali na obmedzenom území a dnes sa uchovávajú z úcty k rodičom a starým rodičom, ktorí ich vysadili. Najznámejšie sú kožené odrody, ako *Kožená reneta*, *Boskoopské*, *Parkerovo* a potom aj odrody *Krasokvet žltý* a *Jonatánka*, ktorá bola veľmi obľúbená u pestovateľov. K nim patria aj letné *Jakubky*. To všetko zdôrazňuje aj motto Brvništského jablka: „*Krajové pôvodné odrody jabloní podjavorníckych dolín treba chrániť a zachovať ako národný zlatý poklad*“ (MJ). Poďakovanie patrí všetkým pestovateľom, vystavovateľom a účastníkom, pretože vytvárali už desať rokov atmosféru nezabudnuteľného nedeľného popoludnia v múzeu v „starej škole“ postavenej v roku 1873 v ktorej sa žiaci priúčali ovocinárstvu a začiatkom 20. stor. škola organizovala pravidelné stromčekové slávnosti spojené s vysádzaním ovocných stromov a kultúrnym programom pre široké okolie. Pamätníci s vďakou spomínajú na niekdajších učiteľov, ktorí naučili žiakov ovocinárstvu a štepeniu jabloní ako napríklad Štefan Šibík z Jasenice, neúnavný učiteľ záhradník Ján Kordoš, ako aj na účinkovanie učiteľov Jána Janeka a Jána Korauša. Aj prostredníctvom pestovania jabloní a ďalších ovocných stromov sa z Brvnišťa stala významná a nasledovania hodná podhorská ovocinárska obec. Ovocné sady, ktoré sa v nevyhovujúcom kamenistom teréne ťažko zakladali, boli pýchou Brvnišťanov, ako to zapísala v školskej kronike pani učiteľka Júlia Koraušová a popísal aj v médiách Stanislav Gáborík. HĽADANIE MOŽNOSTI NA PESTOVANIE KRAJOVÝCH A STARÝCH ODRÔD – v spolupráci s p. Vaššom a jeho škôlkou v ktorej sa dajú zakúpiť staré odrody ovocných drevín; krajové, historické, zabudnuté ako aj dlhoveké stromy štepené na semenných podpníkoch pestované bez priemyselných hnojív a bez použitia nebezpečných pesticídov a vypestované v duchu udržateľného prírode blízkeho poľnohospodárstva pričom ponúkajú aj staré odrody jabloní do menších záhrad na podpníkoch M26, MM106

Možno aj brvništská pieseň *Ej, povej mi vieterko, odroň mi jabúňa* zaznela v ušiach návštevníkov všetkých ročníkov, ktorí si pochutnali na jablčných dobrotách šikovných gazdiniek a vždy sa lúčili sa slovami, že na takú krásnu rotarvakovskú akciu, pripravenú s láskou, určite prídu aj o rok, len aby počasie vyšlo a epidemiologická situácia dovolila.....

STÁLA VÝSTAVA FOTOGRFÍ

„FOTOGRAFIA JE ZRKADLOM DO MINULOSTI“

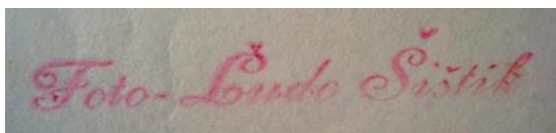
LUDOVÍT ŠIŠTÍK – DOBOVÉ FOTOGRAFIE

LUCIA ŠIŠTÍKOVÁ - DOKUMENTÁRNA FOTOGRAFIA

*Spolok Rotarvak, n. o. a Ľudová knižnica učiteľov Koraušovcov pripravili v rámci mesiaca úcty k starším stálu výstavu fotografií s názvom **Fotografia je zrkadlom do minulosti**. O prepojení histórie so súčasnosťou autora a autorky fotografií, zhodou náhod menovcov, svedčila aj centrálna fotografia babičky Šišťikovej držiacej jednu z vystavovaných fotografií z mladosti.*

Jednu časť výstavy zameranú na minulosť tvorili historické fotografie Ľudovíta Šišťíka zachytávajúce život obyvateľov a krásy prírody Papradnianskej doliny. Dobové fotografie darovala dcéra fotografa pani učiteľka Edita Rosíková do múzejnej expozície starej školy v Brvništi.

Druhú časť výstavy tvoria dokumentárne fotografie mladej fotografky Lucie Šišťikovej zaznamenávajúce činnosť spolku Rotarvak, n. o., v ktorých zachytila farbisto, dôverne a blízko známe i menej známe zátišia aktivít úspešného príbehu spolku oživujúceho nezištne a dobrovoľne v Brvnište kultúrne tradície, zvyky a remeselné zručnosti.

Spolok Rotarvak s vďakou sprístupňuje fotografie každodenného života objektívom Ľudovíta Šišťíka a zabezpečuje ich stálu výstavu v starej škole, ako významnú súčasť histórie kultúry v Brvništi.

STÁLA VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ ŠTEFANA CHMULÍKA

„Krajina ako priestor pre každodenný život človeka“

Spolok Rotarvak, n. o. zabezpečuje stálu výstavu „Krajina ako priestor pre každodenný život človeka“ spolu s FSLH Bukoviny a rodinnými príslušníkmi Štefana Chmulíka, s ktorých súhlasom bol súkromný archív zverejnený v múzeu Historická škola Brvnište – Dom tvorivosti, zručnosti a tradičných remesiel na pamiatku obyvateľom a obyvateľkám Brvnišťa. Fotografie boli pre potreby výstavy zväčšené, technicky spracované a zarámované.

Fotografie pochádzajú zo súkromnej rodinnej zbierky a zachytávajú Brvnište od štyridsiatych rokov 20. stor., mnohé z nich neboli doteraz publikované.

Medzi obyvateľmi boli rozšírené autorove fotografie z Brvnišťa a okolitých obcí a zverejňované bez mena autora.

Pre obec Brvnište sú fotografie Štefana Chmulíka veľmi vzácne a treba ich zachrániť, pomenovať, uchovávať a odovzdávať ďalším generáciám ako vzácne poklady dedičstva našich otcov a starých otcov a vždy s menom autora.

Od roku 1934 patril Štefan Chmulík ku kľúčovým členom Fozdruženie YMCA v Bratislave, ktoré postupne prebralo zodpovednosť za vývoj fotoamatérskeho hnutia v kontextoch Slovenska. Fotoamatérov spájali záujem, nadšenie, oddanosť a vášeň k fotografii. Medzi členmi prevládali neformálne ľudské vzťahy, čo zabezpečilo jeho kontinuitu. V apríli roku 1934 sa konala *Prvá slovenská krajinská fotografická výstava* na ktorej sa Štefan Chmulík predstavil s fotografiami *Kosec* a *Rybár* s figurálnou

tématikou. Na VI. členskej výstave obrazovej fotografie fotoklubu YMCA Bratislava v októbri 1935 sa predstavil s fotografiou *Práčka* zachytávajúcej ženu pri praní v rieke Papradnianke, ktorá je v súčasnosti v zbierkach SNG. Na jubilejnej výstave *Slovensko vo fotografii* (máj 1938) patril už medzi popredných krajinárskych slovenských fotografov. Za vystavené kolekcie dostal čestné uznanie od SČSFKA. Výstava vzbudila spoločenskú odozvu čo dokazujú štatistiky počtu návštevníkov, ktorý presiahol číslo 2000. Kladné recenzie priniesla dobová tlač. Výstava bola reinštalovaná v Klube fotografů amatérov v Uherskom Hradišti, na Cudzineckej rade pre cestovný ruch v Žiline, na Riaditeľstve tatranských kúpeľov pre Tatranskú Lomnicu a v YMGe v Banskej Bystrici. Krajinárske zábery Štefana Chmulíka zachytávajúce každodenný život podhorskej obce, rodného Brvnišťa, sa stali neoddeliteľnou súčasťou ďalších výstav fotoskupiny KSTL (premenovaný klub fotoamatérov YMCA na Klub slovenských turistov a lyžiarov), odbor v Kežmarku na Prvej podtatranskej fotovýstave v Kežmarku, v decembri 1943 sa predstavil na V. jubilejnej fotovýstave Fotoskupiny KSTL Pov. Bystrica, Október 1943 predstavil aj fotografiu *Pri práci*, ktorá je dnes súčasťou zbierky Slovenskej národnej galérie. Nechýbal ani na *Druhej celoslovenskej fotografickej výstave* v roku 1947 v Spišskej Novej Vsi. Svoje fotografie predstavil aj v roku 1967 v Prahe na výstave *Československá fotografia medzi dvoma svetovými vojnami* vo výstavných sálach Obecného domu (od 24.3-15.5.1967). Fotografie Bratislavy Štefana Chmulíka sú tiež súčasťou zbierok Slovenskej národnej galérie.

BETLEHEM V ALTÁNKU STAREJ ŠKOLY

Mgr. Jozef Pobočík vytvoril pre múzeum v starej škole Brvnište č. 500 originálny Betlehem, ako dobročinnú akciu nielen pre Brvnišťanov, ale aj pre všetkých, ktorí sa v týchto končinách nachádzali a hľadali úprimný, prirodzený kultúrny zážitok. **Jožko, vďaka** a poďakovanie patrí aj ostatným dobrovoľníkom z FSK Bukoviny a tým, ktorí pomohli pri vianočnej výzdobe múzea a príprave výstavy.

V ROKU 2021 SA VENOVALA ZVÝŠENÁ POZORNOSŤ DOPLNENIU WEBOVÉHO SÍDLA SPOLKU NA FACEBOOKU

V roku 2021 sa mohla zvýšená pozornosť venovať webovému sídlu spolku na facebooku vďaka dobrovoľníckej činnosti Mgr. Vladimíry Lauko Jackovej.

V zbierke starej školy máme

HISTORICKÉ TABUĽKY

Bridlicová školská písacia
tabuľka alebo „školský
zošit“ žiakov v druhej
polovici 19. storočia

Foto:Štefan Chmulík

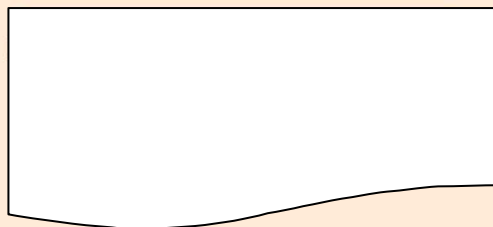

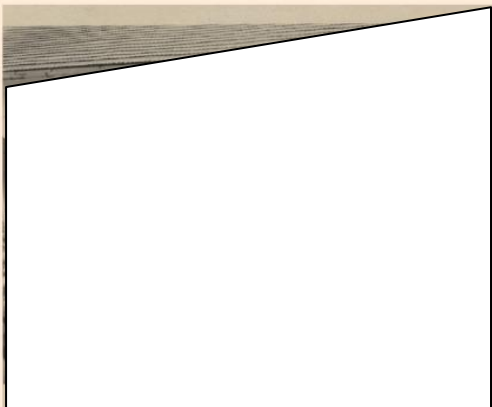
Foto:Štefan Chmulík

Pod'me si zaspomínať

HISTORICKÉ BUDOVY

Podme si zaspomínať

HISTORICKÉ BUDOVY

Dočasne bola umiestnená jedna z tried meštianskej školy aj v budove na fotografiách.

Podme si zaspomínať

HISTORICKÉ BUDOVY

Dočasne bola umiestnená jedna z tried meštianskej školy v budove na fotografiách.

Podme si zaspomínať

PRVNÁ MUROVANÁ ŠKOLA

na Pukánke vedľa starej
školy

Pod'me si zaspomínať

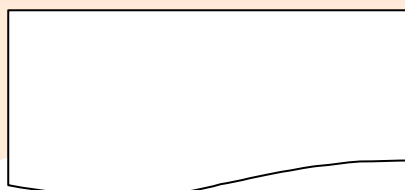
HISTORICKÉ BUDOVY

Jedna zo školských
budov v Brvništi

Pod'me si zaspomínať

HISTORICKÉ BUDOVY

Do Starej školy nám pribudlo

HISTORICKÉ POČÍTADLO

Máte doma fotku s počítadlo?
Možno práve aj zo Starej školy.
Pridajte ju do komentárov,
budeme vďační.

Podme si zaspomínať

HISTORICKÉ OSOBNOSTI

Vedeli ste, že v meštianskej škole
v Brvništi učila aj
Ludmila Pajdušáková,
prvá slovenská vysokoškolsky
vzdelaná astronómka
a objaviteľka 5 komét?

Do Starej školy nám pribudol

HISTORICKÝ MIKROSKOP

S označením
Štátna meštianska
škola v Brvništiach.

V zbierke starej školy máme

HISTORICKÚ LAVICU

Školská lavica je
charakteristickým
vybavením školskej triedy

V starej škole pôsobili učitelia

Ján a Júlia
KORAUŠOVCI

V starej škole máme

L'KUK

Pôvodnú knižnicu
založili 8. marca 1919
učitelia Koraušovci

V starej škole máme

L'KUK

Ľudová knižnica
učiteľov Koraušovcov
bola obnovená
21. júna 2014 v budove
starej školy v Brvništi

Podme si zaspomínať

KNIŽNICA V BRVNIŠTI

manželia Koraušovci boli
oddanými knihovníkmi

V starej škole máme

L'KUK

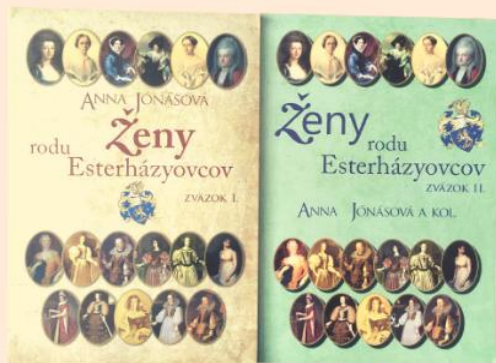
Spolok Rotarvak, n.o.
Vás pozýva na
návštevu knižnice do
múzea vybudovaného
v budove starej školy

V starej škole máme

L'KUK

Ludová knižnica
učiteľov Koraušovcov
sa stala súčasťou Múzea:
Historická škola v Brvništi
- Dom tvorivosti, zručnosti
a tradičných remesiel

Vedeli ste, že ...

OSOBNOSTI Z BRVNIŠŤA

spisovateľka PhDr. Anna
Jónasová
je rodáčkou z Brvnišťa ?

DETSKÁ KNIŽKA

Autorka PhDr. Anna Jónasová
je rodáčkou z Brvnišťa a popri
odbornej literatúre sa venuje
písaniu poézie a prózy.

Knižku ilustroval
Mgr. Jozef Pobočík, ml. z Brvnišťa.

Do Starej školy nám pribudli

HISTORICKÉ KUCHYNSKÉ VÁHY

Umiestnené sú v byte učiteľ'ov.
Daroval ich Jaroslav Hanajík a Deniska.
Veľmi pekne ďakujeme, že môžeme vystaviť
vzácnu exponát banskobystrickej starej mamy.

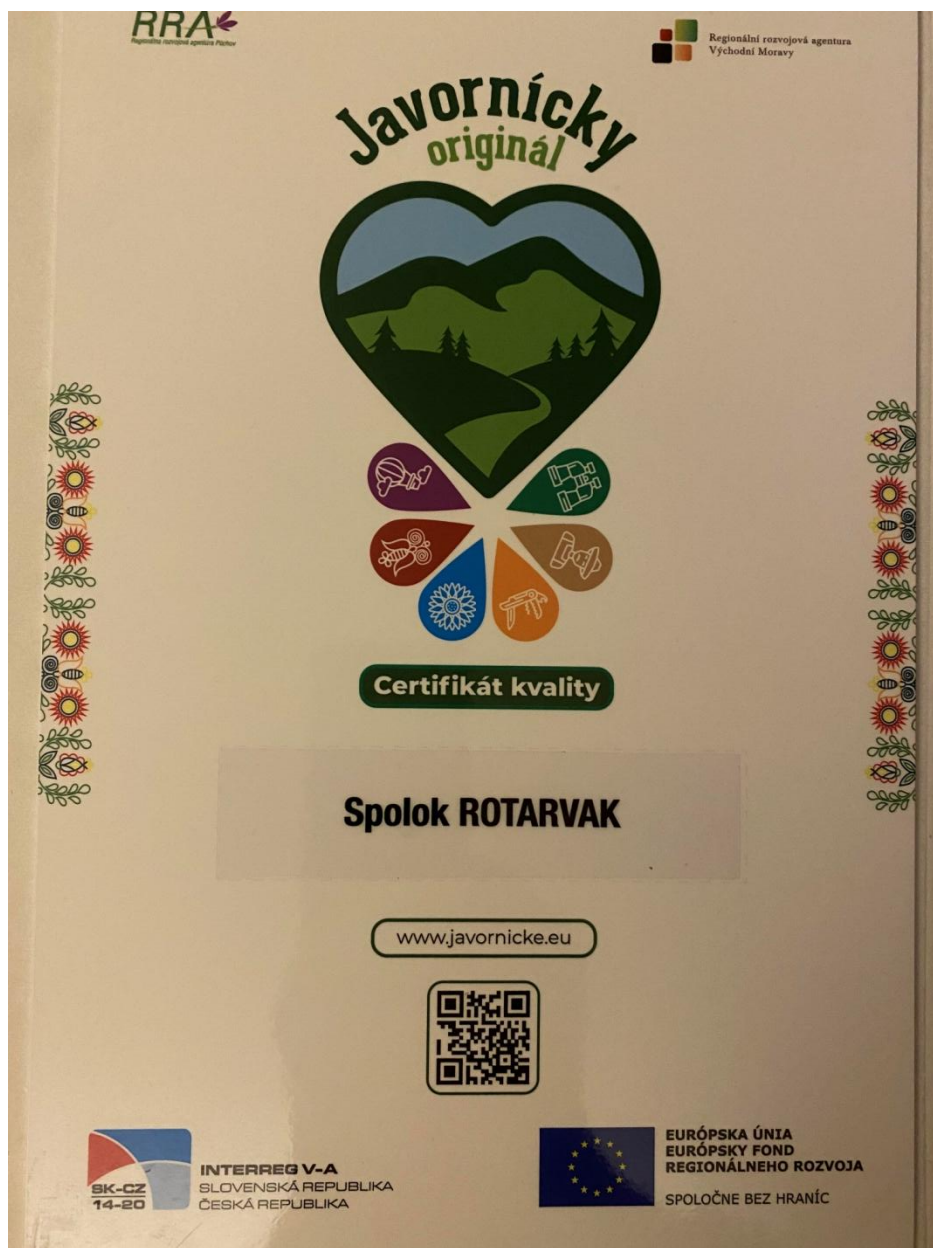

JAVORNÍCKY ORIGINÁL Značka regionálneho produktu

V rámci spolupráce spolku Rotarvak, n.o. s Regionálnou rozvojovou agentúrou Púchov a Regionálnou rozvojovou agentúrou Východnej Moravy, bola činnosť spolku Rotarvak, n.o. na pôde múzea Historická škola v Brvništi - Dom tvorivosti, zručnosti a tradičného remesla zaradená ako značka regionálneho produktu Javornický originál. Koordinátorom značky je Regionálna rozvojová agentúra Púchov, ktorá je financovaná z Programu INTERREG CZ-SK.

Javornický originál bola založená za účelom podpory podnikania a rozvoja cestovného ruchu na území okresov Púchov, Považská Bystrica a Vsetín. Označuje kvalitné a miestne remeselné výrobky, potravinárske produkty, ubytovanie, stravovanie a služby, ktoré sú výsledkom práce našich obyvateľ'ov. Úlohou značky je reprezentovať kvalitu regiónu, jeho ľudí, kultúru, tradície a pozitívny vzťah k životnému prostrediu, a hlavne podporiť predaj regionálnych produktov od miestnych producentov, ktoré sú jedinečné vo vzťahu k regiónu. Projekt je realizovaný ako spolupráca Regionálnej rozvojovej agentúry Púchov a Regionálnej rozvojovej agentúry Východní Moravy. Financovaný je z Programu INTERREG CZ-

SK. Najviac informácií cez MOBILNÚ APLIKÁCIU použitím čiarového kódu. Alebo vyhľadáním v mobilnom obchode s názvom: Javornický originál. K dispozícii je aj webová verzia: www.javornicke.eu

FOLKLÓRNA SKUPINA BUKOVINY Z BRVNIŠŤA

FS Bukoviny je organizačnou zložkou spolku bez právnej subjektivity

PROPAGÁCIU RÍFOVEJ PÍŠŤALY ZABEZPEČUJE SPOLOK ROTARVAK, N.O.

POVEDOMIE O PRVKU ŠÍRI PREDOVŠETKÝM

FOLKLÓRNA SKUPINA BUKOVINY Z BRVNIŠŤA

Po zápise rífovej píšťaly do RZ NKD Slovenska sa začala intenzívnejšia spolupráca s ďalšími folklórnymi skupinami z okolia. Jedným z výsledkov bol aj program **Z dolín Javorníkov** na najväčšom a najstaršom folklórnom festivale **Východná** v dňoch 4.-7. júla 2019 na jej 65. ročníku. Prvýkrát sa na festivale uviedol **regionálny program z oblasti Javorníkov**, v ktorom sa spoločne predstavili folklórne súbory a folklórne skupiny, aby ukázali, že je možné prekonávať hranice medzi generáciami i rôznymi prístupmi v spracovaní bohatého kultúrneho dedičstva, ktoré si uchovali po svojich predkoch a na ktoré sú právom hrdí.

Námet, scenár a réžiu zabezpečil **Juraj Jakubík st. a odbornú spoluprácu Juraj Jakubík ml.**

Program poukázal na špecifické a menej známe javy v oblasti tradičnej kultúry, ktoré charakterizujú tento región, ktorý si až do dnešných čias uchoval starobylé zvyky, osobitý vokálno-inštrumentálny a tanečný prejav. Medzi účinkujúcimi nechýbala Fsk Bukoviny z Brvnišťa píšťalkári s rífovou píšťalou, FSk Javorníček (Hvozdnica), FS Považan (Považská Bystrica), FSk Konopa (Dohňany), FSk Záriečank (Zárečie), FSk Javorník (Lúky pod Makytou), FSk Žrnovanka (Horná Mariková) a samozrejme ani FSk Podžiar (Papradno).

Predstavenie nového erbu - ornamentníku, ktorý folkloristi FSk Bukoviny nosia vždy a všade hrdo.

Za vyšitie srdečne ďakujú babke Paťa - Helene Pšuríkovej.

Ľubomíra Hároníková z FSk Bukoviny pôsobí aj vo Folklórnom súbore Považan, ktorý sa stal jasným favoritom a víťazom **Zem spieva 2020**.

POĎAKOVANIE

Spolok Rotarvak ďakuje všetkým, s ktorými spolupracoval a ktorí sa zúčastňovali na podujatiach. Projekty boli realizované aj prostredníctvom sponzorov, ktorí priamo na miesto konania projektu priniesli vlastné koláče, pripravili pohostenie, aranžovali priestory, poskytli fotoaparát, počítač, dataprojektor a množstvo ďalších odborných rád, posudkov, vyjadrení, stanovísk a pomoci pri obnove a údržbe starej školy vrátane vlastného náradia, strojov a zariadení, ako aj pri sfunkčnení prevádzky altánku na školskom dvore a sprístupnení miestností v budove školy a udržiavaní nádvorja starej školy.

Osobitné poďakovanie za podporu patrí Obecného úradu Brvnište za podporu a vyhlásenie informácií a pozvánok v miestnom rozhlase a ich uverejnenie na webovom sídle www.brvnište.sk a za aktívnu spoluprácu, ďalej vedeniu a učiteľskému zboru Základnej školy s Materskou školou Brvnište. Veľké ďakujem patrí za spoluprácu pri aktivitách DHZ Brvnište, Klubu slovenských turistov Brvnište, Združeniu lesomajiteľov a urbárskemu spoločenstvu, TJ Slovan Brvnište, Čum dzivadlu Brvnište, miestnej včelárskej bunke vedenej Františkom Jurdíkom, miestnemu zväzu ovocinárov a neúnavnej pomoci v podobe nezabudnuteľných vystúpení miestnej folklórnej skupiny LH Bukoviny Jozefovi Minjaríkovi, Máriovi Hároníkovi ml., Patrikovi Pšuríkovi, Ľubke Hároníkovej a Radkovi Marošovi, Danielovi Šamajovi a Jánovi Lejčíkovi a celej ženskej speváckej skupine ďalším, ktorí sa pridali, Jozefovi Pobočíkovi so synom Mgr. J. Pobočíkom a za hudobný program a fotografovanie na podujatiach Viliamovi Lejčíkovi, ml., Lucii Šišťíkovej, Anne Krasňanovej, Miroslavovi Jandušíkovi, rodine Fortuníkovej, Moravíkovej a ďalším.

Viac o akciách sa dozviete na:

- www.brvnište.sk
- Facebookrotarvak.sk
- rotarvak@gmail.com
- v Brvništských echonovinkách spolku Rotarvak
- fotodokumentácia a Kronika podujatí je prístupná v múzeu v starej škole.

8. Mediálne aktivity

- ✚ O aktivitách spolku boli vypracované a zaslané spolu s fotografickou dokumentáciou informácie do Považskobystrických noviniek.
- ✚ Pri každom realizovanom projekte boli spracované a distribuované vlastné Brvništské echonovinky spolku Rotarvak, ktoré sa stretli s veľkým záujmom.
- ✚ Dobrovoľníci a dobrovoľníčky na všetky aktivity spolku pripravili grafiku pozvánky, zabezpečili jej e-mailovú distribúciu, vytlačenie a distribuovanie v Brvništi a širokom okolí. Pozvánky boli autorsky spracované Mgr. Jozefom Pobočíkom. Okolité obce informovali o podujatia prostredníctvom obecného rozhlasu.
- ✚ Dobrovoľníci a dobrovoľníčky pracujúci pre spolok o všetkých aktivitách spolku referovali na facebooku (pripravili a zverejnili fotodokumentáciu). **O ochrane osobných údajov boli účastníci informovaní a bolo zdôraznené, že fotografie, ktoré sú zhotovované počas konania podujatí spolku, môžu byť použité ako ilustračné na propagovanie činnosti spolku a zverejnené.**
- ✚ Pri všetkých aktivitách sa pracovalo so zapožičaným notebookom, fotoaparátom a dataprojektorom, ktorý si získal veľkú obľubu.
- ✚ Dobrovoľnícky fungovala v roku 2021 stránka www.facebookrotarvak.sk
- ✚ <https://krizom-krazom.eu/regiony/pamatne-izby-v-okrese-povazska-bystrica>
- ✚ Ďalšie informácie na www.mojakomunita.sk v spolupráci s Farským úradom v Papradne.

9. Hospodárenie neziskovej organizácie

Nezisková organizácia spolok Rotarvak, n. o. zabezpečovala v roku 2021 svoju činnosť na bezodplatnom dobrovoľníckom základe vrátane bezplatnej riadiacej a účtovníckej činnosti v prospech spolku.

Dobrovoľníci zabezpečovali jednotlivé projekty a zúčastňovali sa workshopoch. Nezisková organizácie nevlastní žiadny majetok. Obnovovanú budovu starej školy má v prenájme na základe zmluvy s Farským úradom v Papradne potvrdenú Biskupským úradom v Žiline za 1 euro ročne.

Predmetom činnosti spolku je verejnoprospešná činnosť spojená s tvorbou, rozvojom ochranou, obnovou a prezentáciou duchovných, kultúrnych, technických hodnôt a remeselníckych zručností prostredníctvom realizáciou vyššie uvedených projektov a ďalších aktivít spolku v jedinečnej celoslovensky významnej budove, ktorá sa stala sídlom múzejnej expozície Historické školy – Domu tvorivosti, zručnosti a tradičných remesiel a v jeho vnútorných priestoroch obnovené ľudovej knižnice učiteľov Koraušovcov.

O použití finančných prostriedkov rozhodovala Správna rada spolku. Spolok účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva. Všetky poskytnuté prostriedky boli účelovo určené a boli požitie preukázateľne a sú dokladované. Vykonaná revízia finančných prostriedkov k 31. 12. 2021 bola bez zistených nedostatkov.

Prehľad peňažných príjmov a výdavkov – účtovná závierka je prílohou výročnej správy neziskovej organizácie za rok 2021

Prehľad príjmov a výdavkov organizácie za rok 2021 vrátane členenia podľa zdrojov je prílohou tejto správy.

Súhrnne možno konštatovať, že výdavky spolku predstavovali použitie na účely, ktoré sú predmetom činnosti spolku, a to predovšetkým na aktivity a podujatia spolku, nákup materiálu na opravu budovy starej školy a zabezpečovacie a udržiavacie práce, ďalej na tvorbu, rozvoj ochranu, obnovu a prezentáciu duchovných a kultúrnych hodnôt prostredníctvom realizovaných projektov. Spolok nemá zamestnancov.

Stav a pohyb majetku a záväzkov neziskovej organizácie -príloha

Stav a pohyb majetku: Majetok tvoria iba finančné prostriedky na bankovom účte. Organizácia zatiaľ neeviduje žiadne pohľadávky ani záväzky.

Zmeny a nové zloženie orgánov neziskovej organizácie - Správna rada sa neuzniesla na žiadnych zmenách v štatúte ani zložení orgánov neziskovej organizácie.

ZÁVER

V roku 2021 spolok realizoval aktivity a podujatia za účelom poskytovania všeobecne prospešných služieb v zmysle zakladacej listiny a štatútu so zameraním na vzdelávanie a výchovu, tvorbu, ochranu a obnovu duchovných, kultúrnych, technických a remeselníckych hodnôt a pamiatok so zámerom priblížiť historický a kultúrny vývoj oblasti a regiónu a s obmedzeniami vzhľadom na epidemiologickú situáciu. Do činnosti spolku sa pravidelne bezodplatne zapojilo v rámci dobrovoľníckej činnosti cca 50 občanov, predovšetkým mladých ľudí, študentov stredných a vysokých škôl, ale aj pracujúcich a veľa seniorov a predovšetkým rodičov s malými deťmi. Bez práce a pomoci dobrovoľníkov z radov predovšetkým občanov Brvnišťa, susednej obce Papradno a rodákov z Brvnišťa bývajúcich hlavne v Považskej Bystrici a jej okolí, by sa nemohol realizovať ani jeden projekt, ani jedno podujatie.

Príloha: Účtovná zvierka

Správu vypracoval: Ján Hároník, riaditeľ spolku, rotarvak@gmail.com

Spracovala: Mária Jacková, dobrovoľníčka spolku

Graficky upravila: Vladimíra Lauko Jacková, dobrovoľníčka spolku

Technická korekcia: Mária Ambrová, dobrovoľníčka spolku

Jazyková spolupráca: Terézia Fojtíková, dobrovoľníčka spolku

Výročnú správu schválila Správna rada spolku dňa 22. mája 2022

Revíziu správu s prílohami schválila: Ľudmila Barošová, revízorka

Ing. Mário Hároník, predseda správnej rady spolku

V Brvništi dňa 14. mája 2022